

VIKTIMOLOGIJA

Osnove učenja kroz pojedinačne teme

Autorke i priređivačice:

Dr Miomira Kostić, Dr Slobodanka Konstantinović Vilić

Niš, 2012.

Viktimologija
Osnove učenja kroz pojedinačne teme

Napisale i priredile:

Dr Miomira Kostić, Dr Slobodanka Konstantinović Vilić

Izdavač:

Centar za publikacije Pravnog fakulteta Univerziteta u Nišu

Za izdavača:

Prof. dr Predrag Dimitrijević, dekan

Recenzenti:

Dr Miodrag Simović, redovni profesor Pravnog fakulteta u Banjoj Luci

Dr Snežana Soković, redovni profesor Pravnog fakulteta u Kragujevcu

Dr Dragan Jovašević, redovni profesor Pravnog fakulteta u Nišu

Dizajn i tehnička priprema:

Nenad Milošević

Štampa:

Sven Niš

Tiraž: 300

ISBN 978-86-7148-160-1

© Sva prava zadržava izdavač. Nije dozvoljeno da ova knjiga ili bilo koji njen deo budu snimljeni, emitovani niti reprodukovani na bilo koji način, uključujući i fotokopiranje, fotografiju, magnetni upis ili bilo koji drugi vid zapisa, bez prethodne pismene dozvole izdavača.

Predgovor

Monografija **Viktimologija - Osnove učenja kroz pojedinačne teme** nastala je kao rezultat višegodišnjeg promišljanja, pisanja i istraživačkog rada priređivačica i autorki na različite teme iz domena ljudskog stradanja. Potreba za objavljivanjem ovakve knjige proistekla je i iz neophodnosti obezbeđivanja literature za pripremu ispita iz predmeta Viktimologija, koji se uspešno predaje i bira, kao izborni, od strane studenata osnovnih akademskih studija prava, dugo godina unazad. Isto tako, autorke su aktivne i u različitim oblastima društvenog angažovanja, seminarima, istraživanjima, radionicama, kao i u strukovnim udruženjima, koji svi imaju zajedničke imenitelje, a to su pitanja društvenog položaja i zaštite prava žrtava, pa su neki od radova proistekli upravo iz takvih iskustava.

Tekstovi autorki su odabrani i sistematizovani tako da predstavljaju srž pojedinih oblasti viktimizacije ljudi. Te oblasti su: viktimitet dece, viktimitet starijih, žrtve porodičnog nasilja, žrtve trgovine ljudima, viktimitet beskućnika i varia (ulični kriminalitet i žrtve, siromaštvo i socijalna isključenost kao faktori kriminalne viktimizacije, nasilje u sportu i žrtve, kao i naznake učenja o eugenici i rasnoj higijeni). Pre pojedinih tema, izloženi su radovi koji se odnose na osnovne postavke viktimologije. Na kraju monografije urađen je pojmovnik, s objašnjenjima pojmova s kojima se najčešće susrećemo u viktimologiji.

Objavljivanjem ove monografije autorke i priređivačice su načinile prvi korak u stvaranju autentične literature iz Viktimologije na Pravnom fakultetu u Nišu. To je ujedno i omaž u njihovom višegodišnjem nastojanju da se bavljenje temama iz oblasti ljudskog stradanja sublimira kroz jednu zajedničku knjigu.

Međutim, i pored višedecinjskog pedagoškog iskustva i dugog rada na stvaranju monografije, autorke su svesne činjenice da jedna ovakva forma knjige može da sadrži i određene nedostatke. Stoga je dobrodošla objektivna i kompetentna kritika, koja će pomoći da se uočeni nedostaci otklone. Osim toga, vrednost rada biće evaluirana od strane studenata, kojima će ova knjiga pomoći da savladaju osnovu materije iz oblasti viktimologije i koji su uvek bili najiskreniji i najobjektivniji kritičari nastavnčkog rada. Svakako da je ponuđeno štivo samo uvod u buduće izdanje udžbenika iz viktimologije, koji će, na osnovu stečenog iskustva, predstavljati izazov.

U Nišu, 21.2.2012.

Autorke

SADRŽAJ

O OSNOVNIM POSTAVKAMA VIKTIMOLOGIJE

Miomira Kostić VIKTIMOLOGIJA - SAVREMENI NAUČNI POGLED NA KRIMINALITET I NJEGOVU ŽRTVU.....	2
---	----------

Miomira Kostić VIKTIMOLOGY : A CONTEMPORARY THEORETICAL APPROACH TO CRIME AND ITS VICTIMES.....	19
---	-----------

Miomira Kostić VIKTIMOLOŠKI PRISTUP I REFORMA KRIVIČNOG PRAVOSUĐA	37
---	-----------

VIKTIMITET DECE

Miomira Kostić FENOMENOLOŠKE KARAKTERISTIKE SEKSUALNOG ZLOSTAVLJANJA DECE	52
---	-----------

Miomira Kostić ODNOS UČINILAC - ŽRTVA I PONAŠANJE ŽRTVE KAO UZROCI KRIMINALNE VIKTIMIZACIJE DECE	61
--	-----------

Miomira Kostić OBELEŽJA SOCIJALNOG POLOŽAJA DETETA I RIZIK KRIMINALNE VIKTIMIZACIJE.....	73
--	-----------

Miomira Kostić DEVIJANTNO PONAŠANJE KOD DECE KAO POSLEDICA PRETRPLJENE VIKTIMIZACIJE.....	86
---	-----------

Miomira Kostić LIČNOST MALOLETNOG DELINKVENTA – KRIMINOLOŠKA OBELEŽJA.....	92
--	-----------

Miomira Kostić MEĐUNARODNOPRAVNO PRIZNANJE I ZAŠTITA OSNOVNIH PRAVA DETETA.....	112
---	------------

Miomira Kostić NASTANAK I RAZVITAK KRIVIČNOPRAVNE ZAŠTITE I ODGOVORNOSTI MALOLETNIKA U SRBIJI	129
---	-----

Slobodanka Konstantinović Vilić, Miomira Kostić ZAŠTITA DECE OD ZLOSTAVLJANJA I ZANEMARIVANJA: (OPŠTI PROTOKOL ZA ZAŠTITU DECE OD ZLOSTAVLJANJA I ZANEMARIVANJA I POSEBNI PROTOKOL O POSTUPANJU POLICIJSKIH SLUŽBENIKA I ZAŠTITI DECE OD ZLOSTAVLJANJA I ZANEMARIVANJA)	137
---	-----

Slobodanka Konstantinović Vilić, Miomira Kostić ZAŠTITA DECE I MALOLETNIKA PREMA ZAKONU O MALOLETNIM UČINIOCIMA KRIVIČNIH DELA I KRIVIČNOPRAVNOJ ZAŠTITI MALOLETNIH LICA	155
--	-----

Miomira Kostić STRATEGIJA POMOĆI DETETU ŽRTVI ZLOSTAVLJANJA	177
---	-----

VIKTIMITET STARIJIH

Miomira Kostić VIKTIMITET STARIH LJUDI	186
--	-----

ŽRTVE PORODIČNOG NASILJA

Slobodanka Konstantinović Vilić, Miomira Kostić ZAŠTITA SVEDOKA ŽRTAVA KRIVIČNOG DELA NASILJA U PORODICI	209
--	-----

Miomira Kostić NASILJE U PORODICI - DVE METODE SUDSKE ZAŠTITE	227
---	-----

Slobodanka Konstantinović Vilić RAZLIČITA SHVATANJA O ODNOSU RESTORATIVNE PRAVDE I NASILJA U PORODICI	243
---	-----

Slobodanka Konstantinović Vilić SUZBIJANJE NASILJA NAD ŽENAMA PREMA KONVENCIJI SAVETA EVROPE O SPREČAVANJU I BORBI PROTIV NASILJA NAD ŽENAMA I NASILJA U PORODICI	266
---	-----

ŽRTVE TRGOVINE LJUDIMA

Miomira Kostić, Slobodanka Konstantinović Vilić KONVENCIJA SAVETA EVROPE ZA BORBU PROTIV TRGOVINE LJUDIMA	284
---	-----

Miomira Kostić MEĐUNARODNI I DOMAĆI DOKUMENTI I STANDARDI O PREVENCIJI KRIMINALITETA (Prevenција pojedinih tipova kriminaliteta: Trgovina ljudima)	305
--	-----

VIKTIMITET BESKUĆNIKA

Miomira Kostić VIKTIMITET BESKUĆNIKA	319
--	-----

Miomira Kostić DECA SA ULICE - VIKTIMOLOŠKO I PRAVNO SAGLEDAVANJE	337
---	-----

VARIA

Miomira Kostić ULIČNI KRIMINALITET	356
--	-----

Slobodanka Konstatinović-Vilić SIROMAŠTVO I SOCIJALNA ISKLJUČENOST KAO FAKTORI KRIMINALITETA I VIKTIMIZACIJE	377
--	-----

Miomira Kostić ZADOVOLJAVANJE POTREBA U USLOVIMA SIROMAŠTVA	390
---	-----

Miomira Kostić SPORT, NASILJE I DRUŠTVO	403
---	-----

Miomira Kostić RANIJA PERIODIZACIJA RAZVOJA KRIMINOLOGIJE U NEMAČKOJ	425
---	-----

VIKTIMOLOŠKI POJMOVNIK	444
-------------------------------------	-----